

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžo/29/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015201126
Dátum vydania rozhodnutia: 13.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015201126.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: G. Y. R., bytom E. XX, XX-XXX N., Poľská republika, zast. JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 5. mája 2016 č. k. 12Scud/7/2015-30, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 5. mája 2016 č. k. 12Scud/7/2015-30 p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného č. 14341-2/2014-BA z 10.01.2014 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“) bolo žalobkyni doručené 04.02.2014 a dvojmesačná lehota na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia tak uplynula 04.04.2014. Žaloba bola podaná 02.12.2015, a teda bola podaná oneskorene, pričom zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

2. Krajský súd sa v uznesení stotožnil s tvrdením žalovanej, že v prípade, ak ide o rodné číslo, ktoré bolo žalobkyni ako cudzej štátnej príslušníčke generované len v súvislosti s konaním u žalovanej a nejde o jej trvalý identifikačný údaj, s ktorým by táto osoba bola stotožňovaná vo všeobecnosti, pričom v rozhodnutí bolo správne uvedené celé meno, bydlisko a dátum narodenia žalobkyne, ako aj údaje súvisiace so zánikom sociálneho poistenia, nejde o takú podstatnú chybu, ktorá by mala za následok, že oprava identifikačného čísla by zakladala novú lehotu na podanie žaloby, navyše za situácie, kedy

žalobkyňa v čase, kedy jej bolo doručené rozhodnutie žalovanej vo veci, proti tomuto rozhodnutiu žalobu nepodala, t.j. nenamietala ani porušenie svojich subjektívnych práv, ani otázku správne resp. nesprávne uvedených osobných údajov.

3. Vykonanie opravy rozhodnutia správneho orgánu podľa § 209 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) je preto bez právnych dôsledkov na právoplatnosť pôvodného rozhodnutia a doručenie oznámenia o vykonanej oprave preto nezakladá ani plynutie nových lehôt na podanie žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu

4. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa včas odvolanie, v ktorom žiadala uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žalobkyňa namietala, že označenie žalobkyne nesprávnym rodným číslom v žiadnom prípade nie je len zrejmom nesprávnosťou, či chybou v písaní, ale závažným nedostatkom rozhodnutia správneho orgánu v časti týkajúcej sa účastníka správneho konania, v tomto prípade zamestnanca (žalobkyne). Z dôvodu nesprávnej identifikácie žalobkyne nebolo možné s istotou určiť, či sa rozhodnutie týka žalobkyne, nakoľko údaj o rodnom čísle predstavuje nezameniteľný diferenciatívny znak a identifikačný osobný údaj účastníka správneho konania.

Chyba v tomto údaji spôsobila zásah do subjektívnych práv žalobkyne, keď je bolo doručené rozhodnutie, pričom nevedela, či sa jej toto rozhodnutie skutočne týka, a preto nemala dôvod sa voči nemu odvolávať.

5. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že bolo minimálne potrebné zistiť, či žalovaná eviduje pod týmto rodným číslom existujúcu osobu, ktorá by mohla byť zameniteľná s žalobkyňou. Rovnako podľa žalobkyne neobstojí argumentácia žalovanej a prvostupňového orgánu, že predmetné rodné číslo je iba náhodne vygenerovaným číslom pre účely žalovanej, nakoľko to nebolo preukázané.

6. Podľa žalobkyne začala lehota na podanie žaloby podľa O.s.p. plynúť až účinným doručením správneho teda zákonného rozhodnutia žalovanej v znení opravy, doručenej žalobkyňi 05.11.2015.

7. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaná zdôraznila, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla také námietky k správnosti preskúmaných rozhodnutí ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zrušenie uznesenia krajského súdu o zastavení konania, a preto žiadala uznesenie krajského súdu o zastavení konania potvrdiť.

8. Žalovaná po overení rodného čísla overovala aj všetky ostatné údaje v napadnutom rozhodnutí žalovanej, preto nemala dôvod nariadiť obnovu konania, nakoľko všetky ostatné údaje boli správne. Pri overovaní údajov o účastníkoch konania sa žalovaná riadi nielen rodnými číslami, ale aj miestom pobytu zamestnancov, zamestnávateľom a taktiež prideleným PESELOM (identifikátor v Poľskej republike).

Na základe týchto skutočností má žalovaná za to, že napadnuté rozhodnutie bola zaslané na správnu adresu, správneho účastníkovi konania a so správnymi údajmi týkajúcimi sa zániku poistenia žalobkyne. Žalobkyňa po doručení rozhodnutia žalovanej, toto nenapadla žalobou v stanovenej lehote a ani inak nenamietala nesprávnosť rodného čísla.

II.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z) dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala

neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 209 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec, chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

10. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že napadnutým rozhodnutím žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 87315-1/2013-KEM z 20.08.2013 vo veci zániku sociálneho poistenia (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) a administratívne odvolanie žalobkyne a zamestnávateľa zamietla.

11. V prvostupňovom rozhodnutí bola žalobkyňa identifikovaná menom a priezviskom, bydliskom, dátumom narodenia, zamestnávateľom a rodným číslom prideleným žalovanou (XXXXXXXXXX). Toto prvostupňové rozhodnutie, ktoré bolo žalobkyni riadne doručené na adresu bydliska v Poľskej republike, napadla žalobkyňa odvolaním, v ktorom namietala, že prvostupňový orgán nepresne a neúplne zistil skutočný stav veci, keď mal za to, že žalobkyňa nevykonáva pre zamestnávateľa činnosť na území Slovenskej republiky, a preto je účasť na povinnom poistení 30.06.2013 zanikla. V odvolaní žalobkyňa nenamietla chybné rodné číslo a vôbec sa nezmenila, že by tu bola pochybnosť, či bolo prvostupňové rozhodnutie adresované jej a či sa týka zániku jej povinného poistenia na území Slovenskej republiky.

12. Prvostupňové rozhodnutie bolo v plnom rozsahu potvrdené napadnutým rozhodnutím, kde bola žalobkyňa označená rovnako menom a priezviskom, bydliskom, dátumom narodenia, zamestnávateľom a rodným číslom prideleným žalovanou (XXXXXXXXXX). Napadnuté rozhodnutie bolo žalobkyni riadne doručené na jej adresu bydliska v Poľskej republike 04.02.2014.

13. Žalovaná následne 30.10.2015 opravila v zmysle § 209 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z. zrejmu nesprávnosť, ku ktorej došlo pri vyhotovení napadnutého rozhodnutia, a to tak, že opravila rodné číslo žalobkyne z XXXXXXXXXXXX na XXXXXX/XXXX. Oprava bola žalobkyni doručená 06.11.2015.

14. Žalobou z 01.12.2015 podanou na Krajský súd v Prešove 02.12.2015 sa žalobkyňa domáhala zrušenia prvostupňového a napadnutého rozhodnutia, a to z dôvodu porušenia subjektívnych práv žalobkyne, nedostatočne zisteného skutkového stavu, nedodržania zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a porušenia princípu rovnakého zaobchádzania. Zároveň mala žalobkyňa za to, že žaloba bola podaná včas, nakoľko bola zachovaná dvojmesačná lehota od doručenia rozhodnutia o oprave chyby. Poukázala na ustanovenie § 204 ods. 1 O.s.p., ktoré pojednáva o plynutí novej lehoty na podanie opravného prostriedku pri vydaní opravného uznesenia a použitie analógie.

15. Najvyšší súd sa rovnako ako krajský súd s týmto výkladom žalobkyne nestotožňuje. Zo znenia ustanovenia § 250b ods. 1 O.s.p. je jednoznačné, že žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni. V prejednávanom prípade bolo rozhodnutím správneho orgánu v poslednom stupni rozhodnutie žalovanej č. 14341-2/2014-BA z 10.01.2014, ktoré bolo žalobkyni riadne doručené 04.02.2014.

16. Je síce pravdou, že toto rozhodnutie bolo žalovanou opravené, avšak vykonanie opravy nespôsobuje plynutie novej dvojmesačnej lehoty. Argumentácia žalobkyne, že z napadnutého rozhodnutia nebolo zrejmé, či sa rozhodnutie naozaj týka jej neobstojí, nakoľko napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutia obsahovali rovnaké identifikačné údaje žalobkyne, pričom prvostupňové rozhodnutie napadla žalobkyňa odvolaním, v ktorom nesprávne rodné číslo resp. nezrozumiteľnosť identifikácie nenamietala. Nesprávne identifikačné údaje namietala prvýkrát v žalobe, ktorá bola podaná až po žalovanou vykonanej oprave napadnutého rozhodnutia.

17. Čo sa týka analogického použitia § 204 ods. 1 O.s.p., ktoré navrhovala žalobkyňa, musí Najvyšší súd zdôrazniť rozdiely v prípade použitia § 204 ods. 1 O.s.p. a vykonanie opravy v správnom konaní s následným podaním žaloby v správnom súdnictve, pre ktoré nie je možné túto analógiu v prejednávacom prípade použiť. Z obsahu ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že ide ad 1/ o lehotu na podanie odvolania, teda opravného prostriedku, nie žaloby, ad 2/ lehotu na podanie odvolania možno za určitých podmienok odpustiť, čo je v prípade žaloby zo zákona podľa § 250b ods. 1 O.s.p. vylúčené a ad 3/ ustanovenie hovorí o plynutí novej lehoty len v rozsahu vykonanej opravy, čo v danom prípade znamená, že žalobkyňa by musela napadnúť v dvojmesačnej lehote len samotné vykonanie opravy, teda že bola oprava vykonaná chybné a nie napádať rozhodnutie žalovanej v celom rozsahu tak, ako urobila. Žalobné námietky sa však dotýkajú celého obsahu napadnutého rozhodnutia, najmä nesprávnosti výroku o nevzniku povinného poistenia.

18. Najvyšší súd preto dáva za pravdu krajskému súdu v tom, že v prípade, ak ide o rodné číslo, ktoré bolo žalobkyni ako cudzej štátnej príslušníčke generované len v súvislosti s konaním u žalovanej a nejde o jej trvalý identifikačný údaj, s ktorým by táto osoba bola stotožňovaná vo všeobecnosti, pričom v rozhodnutí bolo správne uvedené celé meno, bydlisko a dátum narodenia žalobkyne, ako aj údaje súvisiace so zánikom sociálneho poistenia, nejde o takú podstatnú chybu, ktorá by mala za následok, že oprava identifikačného čísla by zakladala novú lehotu na podanie žaloby. Vykonanie opravy rozhodnutia správneho orgánu podľa § 209 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z. je bez právnych dôsledkov na právoplatnosť pôvodného rozhodnutia a doručenie oznámenia o vykonanej oprave nezakladá ani plynutie nových lehôt na podanie žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu.

19. Najvyšší súd preto musí konštatovať správnosť postupu krajského súdu, ktorý považoval žalobu za podanú oneskorene, a preto konanie zastavil. Žalobkyňa mala zákonnú možnosť podať žalobu do dvoch mesiacov od doručenia napadnutého rozhodnutia, t.j. do 04.04.2014 a tým namietat porušenie svojich subjektívnych práv, avšak rozhodnutie žalovanej napadla až 02.12.2015, teda jednoznačne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, ktorej zmeškanie v zmysle § 250b ods. 1 O.s.p. nemožno odpustiť.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. Odvolací súd zistil, že námietky žalobkyne uvedené v odvolaní neboli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia a krajský súd sa preto správne nezaoberal dôvodmi žaloby, pretože zistil dôvod, ktorý viedol k nemeritórnemu (procesnému) rozhodnutiu. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie o zastavení konania na základe oneskorene podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako vecne správne potvrdil (§ 219 O.s.p.).

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a analogicky podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., keďže výsledok konania je obdobný ako pri zastavení konania a nemožno hovoriť o procesnom úspechu, resp. neúspechu v spore ani o procesnom zavinení skončenia konania, preto odvolací súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

22. S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.